

	SIKKERHETS DATABLAD BERA KONSENTRERT LODDEVANN	
---	---	---

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	03.03.1999
Revisjonsdato	06.02.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	BERA KONSENTRERT LODDEVANN
-------------------	----------------------------

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	Flussmiddel for lodding.
Bruk det frarådes mot	Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn	Metallhuset Bergsøe A/S
Besøksadresse	Gamle Drammensvei 95-97
Postnr.	3420
Poststed	LIERSKOGEN
Land	NORGE
Telefon	32 22 72 20
E-post	ml@metall.no
Hjemmeside	http://www.metall.no
Org. nr.	NO986795863MVA
Kontaktperson	Mette Lindberg

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Acute Tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318 Skin Corr. 1B; H314 Aquatic Chronic 1; H410 Aquatic Acute 1; H400
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Farlig ved svelging. Gir alvorlig øyeskade. Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Meget giftig for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H302 Farlig ved svelging. H318 Gir alvorlig øyeskade. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P273 Unngå utslipp til miljøet. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottakssted.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ifølge vedlegg XIII av forordning (EF) nr. 1907/2006, ingen krav til PBT og vPvB vurdering for dette produktet.
Farebeskrivelse	Helse: Etsende. Farlig ved svelging. Damp og røyk som dannes ved oppvarming og bruk representerer en alvorlig helseisiko ved innånding. Brann og eksplosjon: Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Miljø: Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Andre farer	Se også seksjon 5, 11 og 12.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Sinkklorid	CAS-nr.: 7646-85-7	Acute Tox. 4; H302;	35 - 70 %

	EC-nr.: 231-592-0 Indeksnr.: 030-003-00-2	Skin Corr. 1B; H314; Aquatic Acute 1; H400; M-faktor 1; Aquatic Chronic 1; H410; M-faktor 1;	
Ammoniumklorid	CAS-nr.: 12125-02-9 EC-nr.: 235-186-4 Indeksnr.: 017-014-00-8	Acute Tox. 4; H302; Eye Irrit. 2; H319;	< 5 %
Komponentkommentarer	Balansen opp til 100 % er ikke-klassifiserte stoffer eller under grensen for å tas med i beregningen. Se seksjon 16 for forklaring av risikosestninger.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	I tvilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege ved sår dannelse eller vedvarende irritasjon. Etseskader skal behandles av lege.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet.
Svelging	Gi straks et par glass melk eller vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege. Risiko for perforasjon (gjennometsing) av spiserør og magesekk.
Anbefalt personlig verneutstyr for førstehjelpspersonell	Se seksjon 8.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Antidotbehandling kan bli aktuelt. Se også seksjon 11 for mer utfyllende opplysninger om symptomer og virkninger.
Akutte symptomer og virkninger	Farlig ved svelging. Etsende.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann. Karbondioksid (CO2). Skum. Vann.
------------------------	--

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kan danne giftige eller eksplosive
----------------------------	--

damper i kontakt med enkelte metaller. Ved brann eller høy temperatur dannes: Hydrogenklorid (HCl). Oksider av: Sink.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Slokkevann som kommer i kontakt med produktet er surt. Forhindre at slokkevann når vannkilder.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Unngå kontakt med hud og øyne.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt verneutstyr som angitt i seksjon 8.
For innsatspersonell	Kjemisk beskyttelse som oppfyller EN 943-2, anbefales.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Spill samles opp mekanisk. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall.
--------------------------------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.
-------------------	---

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå direkte kontakt. Unngå innånding av røyk. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Håndtering bør skje i lukkede systemer med høy gjenvinningsgrad.
------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt på et godt ventilert sted. Lagres i tett lukket beholder.
-------------	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Flussmiddel for lodding.
------------------------	--------------------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Sinkklorid	CAS-nr.: 7646-85-7		
Ammoniumklorid	CAS-nr.: 12125-02-9		
Annen informasjon om grenseverdier	1) Grenseverdien er fastsatt lik grenseverdien for sjenerende støv.		

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
--	--

Varselsskilt

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	Øyevern skal samsvare med EN 166.

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Nitrilgummi. Gjennombruddstiden er ikke kjent. Det angitte hanskemateriale er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i kjemikaliet og kjente hanskeguider. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.
Referanser til relevante standarder	Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
----------------------------	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Sørg for kraftig punktavsug ved arbeidsplassen. Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type B/P3).
----------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	Nøddusj og mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.
-------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Fargeløs
Lukt	Luktfri
Relativ tetthet	Verdi: 1,5 - 1,8 g/cm ³
Løselighet i vann	Blandbar.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.
-------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ikke reaktivt.
-------------	----------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen kjente.
-------------------------------	---------------

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ved kontakt med visse metaller dannes hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Ingen kjente.
----------------------------	---------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Hydrogenklorid (HCl). Oksider av: Sink.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Smeltet kjemikalie gir brannskader.
Innånding	Innånding av røyk fra loddeprosessen kan gi svie i nese og svelg, feber, hodepine,

	ubehag og hoste. Symptomene kan komme først etter et par dager.
Hudkontakt	Kan virke etsende på huden. Sinkklorid kan trenge igjennom huden.
Øyekontakt	Virker etsende. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig. Damp eller sprut kan gi øyeskade, nedsatt syn eller synstap.
Svelging	Farlig ved svelging. Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader.
Kroniske effekter	Eksposering over lengre tid kan forårsake etsesår, nyreskader og risiko for lungeødem.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Akvatisk, kommentarer	Sinkklorid: LC50, 96h, Fisk: 0,9 mg/l EC50, 48h, Daphnia: 0,21-1,67 mg/l IC50, 72h, Alger: 0,002 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Inneholder kun uorganiske forbindelser.
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Inneholder stoffer med mulighet for bioakkumulering. Sinkklorid: Log Pow > 3. Høyt potensial for å bioakkumulere.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Kommentarer: Sinkklorid: 40 000 - 100 000 (virvelløse dyr) 2200 (blåskjell, mykt vev) 1000-2000 (fisk, fortrinnsvis i bein og gjellevev)
Bioakkumulering, kommentarer	7646-85-7 Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann: 3,0 12125-02-9 Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann: -4,37 Selve produktet forventes ikke å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Blandbar med vann.
-----------	--------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ifølge vedlegg XIII av forordning (EF) nr. 1907/2006, ingen krav til PBT vurdering for dette produktet.
vPvB vurderingsresultat	Ifølge vedlegg XIII av forordning (EF) nr. 1907/2006, ingen krav til vPvB vurdering for dette produktet.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon

Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Relevant avfallsregelverk	Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 06 03 13 faste salter og saltløsninger som inneholder tungmetaller EAL: 150202 absorbenter, filteringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer
NORSAS	7097 Uorganiske løsninger og bad

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR / RID / ADN	1840
IMDG	1840
ICAO / IATA	1840

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR / RID / ADN	SINKKLORIDLØSNING
IMDG	ZINC CHLORIDE SOLUTION
ICAO / IATA	ZINC CHLORIDE SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	8
IMDG	8
ICAO / IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	III
IMDG	III
ICAO / IATA	III

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Se seksjon 12.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se seksjon 7,8 og 11.
--------------------------	-----------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Skriftelige instruksjoner for transport kan hentes på: www.DSB.no
------------------------------	---

ADR / RID - Annen informasjon

Farenr.	80
---------	----

IMDG / ICAO / IATA - Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/Godkjenningsliste. Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2015 - Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 vedlegg II (Vedlegg II - "II").
--------------------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

CSR plassering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
----------------	--

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
----------------------------	---

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H400 Meget giftig for liv i vann. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
--	--

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Acute Tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318 Skin Corr. 1B; H314 Aquatic Chronic 1; H410 Aquatic Acute 1; H400
Råd om særlig opplæring	Unge under 18 år får ikke yrkesmessig bruke eller utsettes for produktet. Unge som fyller minst 16 år under kalenderåret er unntatt denne regel om produktet inngår som ett nødvendig ledd i en opplæringen.
Ytterligere informasjon	<p>Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukers arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukers ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.</p> <p>Reach nr.: Registreringsnummeret er ikke tilgjengelig for dette produktet eller bruken av dette er unntatt i henhold til §2 i forordning (EU) nr. 1907/2006 om REACH, årlige volum i tonn krever ikke registrering eller registreringen er forutsatt for en senere registreringsdato.</p> <p>Pre-registrering: Det bekreftes at alle registreringspliktige substanser i dette produktet er Pre-registrert i henhold til ECHA.</p>
Versjon	8
Utarbeidet av	Security Consult, Øyvind Bergheim